

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

47. An tam externus quàm originarius poßit esse Vicarius generalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

effet. Observandum quoque hic, quod idem Pax-Jord. l. c. habet: nempe Campanilem in rubric. 11. c. 13. num. 118. cum Paleot. Majol. & Rodric. in 99. Regular. defendere, illegitimum, quamvis per ingressum Religionis consequatur legitimitatem, aut etiam fuerit alias in ea legitimatus pro dignitatibus suæ Religionis, non posse adhuc assumi ad Vicariatum Episcopi.

Questio 45. Num excommunicatus, suspensus, interdictus constitui possit Vicarius?

Respondeo ad primum negativè. Sbroz. l. 1. q. 34. num. 2. citans Franc. in c. 1. de off. Vicar. in 6. Foller. in pr. crimin. can. p. 1. moral. num. 116. Cuch. Infit. Juris Can. tit. de Vicar. Episc. num. 54. & cum his Pax-Jord. l. c. n. 110.

2. Respondeo ad secundum: Sed neque interdictus aut suspensus deputari potest Vicarius. Pax-Jord. loc. cit. num. 111. Et in omnibus his par est ratio cum excommunicato; quia nimirum impediuntur exercere spiritualia & jurisdictionem. Pax-Jord. loc. cit. videnda sunt hic, quæ in genere dicuntur de excommunicatis, interdictis, suspensis, irregularibus nõ eligendis ad beneficia aut dignitates.

Questio 46. An, qui Judex fuit maleficiatorum, deputari possit Vicarius?

Respondeo: qui quandoque fuit Judex laicus maleficiatorum, & protulit sententias mortis, quæ fuerunt executioni mandatæ, aut alio quovis modo immiscuit se in Judicio sanguinis, unde contraxerit irregularitatem, non potest constitui Vicarius Episcopi. Sbroz. l. 1. q. 41. num. 1. & ex eo Pax-Jord. loc. cit. num. 113. citantes Bald. in procem. decretal. num. 18. Pavin. de potest. capit. Sed. vac. p. 2. q. 10. num. 34. Abb. in c. ne Clerici. v. monachi. ante finem. Selv. de benef. p. 2. q. 23. num. 13. Quibus Pax-Jord. addit Gavant. in pr. v. Vicarius num. 9. Rationem dat hanc Sbroz. a num. 2. quod talis, quia participavit in causa sanguinis sit irregularis juxta D. Thom. & alios passim; irregularis autem ad ordines promoveri nequeat; qui verò ad ordines ascendere nequit, etiam non possit judicare ordinatos. Unde etiam, si talis fuit dispensatus (quod fieri posse ab Episcopo, uti & ab omnibus aliis irregularitatibus non deductis ad forum contentiosum, tradit Sbroz. loc. cit. num. 6.) posse constitui Vicarium ait Sbroz. num. 5. Quod intelligendum de dispensatione in ordine ad primam tonsuram suscipiendam; irregularitas namque directe arcendo ab ordinibus non solum sacris, sed & à prima tonsura indirectè arcet à Vicariatu Episcopi, utpote requirente primam tonsuram. De cetero enim habita, & obtenta legitime prima tonsura seu clericatu, sive ante sive post illum obtentum exercuerit talis Judicis Officium citra dispensationem aliam deputari poterit Vicarius Episcopi. Ita expressè docet Garc. p. 5. c. 8. à num. 7. ubi: hæc sententia (nimirum quod talis nequeat esse Vicarius, etiam si postea vel antea sit factus Clericus, quia est irregularis, & sic incapax jurisdictionis ecclesiasticæ, quam sententiam tenent Ferret. conf. 8. num. 1. & 2. Felin. &c. apud eundem Garciam) mihi videtur falsa, quando iste vel antea vel postea fuit factus Clericus; nam licet incurrit irregularitatem ex homicidio, non ex eo amittit privilegia Clericalia; sed id solum reperitur cau-

tum in irregularitate bigamiæ. Nec Baldus, & Dæcius loquuntur, quando ille fuit factus Clericus, ut Baldo imponit Felin. Et ita videmus aliquando causas Ecclesiasticas committi Clericis primæ Tonsuræ, qui fuerunt Judices sæculares, & condemnarunt aliquos ad penam mortis, quæ fuit executæ. Et hanc sententiam tenet Ugolin. de irregularit. c. 85. §. 4. num. 2. dicens, quod irregularis, si jurisdictionem aliquam ecclesiasticam habeat, exercere eam poterit, modo ordinis functiones non exerceat (de quo vide meipsum fori benef. p. 2. q. 278. ubi cum communi, quod irregularitas impediatur actum ordinis non jurisdictionis) quod non solum (pergit Garcias num. 9.) procedit, quando commissio facta ante irregularitatem incursum, ex qua non amittitur vel ligatur jurisdictione ante commissæ. Suarez Tom. 5. D. 40. f. 2. num. 28. Sed etiam, quando commissio seu delegatio facta est post irregularitatem incursum; nam etiam facta Clerico irregulari est valida, Suarez ubi ante à num. 42. excepto casu de Clerico conjugato seu bigamo; nam in illo non solum commissio seu delegatio facta post contractum matrimonium seu bigamiam non valet, sed etiam jurisdictione ante commissæ amittitur ipso facto; juxta cit. c. 1. de Cleric. conjugat. & de bigamis in 6.

Questio 47. An tam externus quàm originarius possit esse Vicarius generalis Episcopi?

1. **R**espondeo non esse assumendum in Vicarium externum, sed indigenam, ut conversatio & mores Vicarii noti esse possint Episcopo, tradit Sbroz. l. 1. q. 41. num. 1. citatis Foller. in pr. crimin. can. p. 1. moral. num. 117. Cuch. Infit. Juris Can. de Vicar. Episc. num. 53. E contra Vicarium generalem Episcopi non debere, nec posse poni originarium civitatis vel diocesis asserit, & pluribus stabilit Pignat. Tom. 9. consult. 182. num. 1. ubi plura pro hoc citat decreta in specie & in genere S. Congregat. super negot. Episc. & Regular. (in quibus quoque ratio hujus sententiæ continetur, & sunt sequentis tenoris: Originarius civitatis vel diocesis non potest esse Vicarius; nam propter consanguinitates, affinitates, familiaritates & alias atinentias potest deviare a recto tramite Justitiæ, vel certe se reddere partibus suspectum. Sic dicta Cong. in Senogalliens. 10. Feb. 1598. in Sutrin. 16. Novemb. 1640. &c. Pro hac sententia quoque citatur apud Pax-Jord. l. c. num. 112. Segura in director. judic. Ecclesiast. c. 9. ubi, quod civis alienus civitatis aut Provinciæ non possit esse in eadem Officialis, vel Assessor, vel Judex. Sic in 5. Concil. Provinc. Mediolan. cautum fuisse, quod Vicarius esse debeat alienæ diocesis. Adjicit quoque ex Gavanto Pax-Jord. in magnis Civitatibus propter munus, & alia multa per Vicarium exercenda longè aptiores videri externos quàm proprios, ceteris tamen paribus; nam probitas, doctrina, experientia, & cetera hujusmodi magis attendenda quàm origo. Unde jam etiam limitatur à Segura dicta opinio, nempe non esse eligendum originarium, nisi esset vir eminentissimæ scientiæ & experimenti. Pari ratione id ipsum limitat Pignat. l. c. n. 2. ubi: solet tamen aliquando eadem Congregatio dispensare, ut Episcopus, præsertim residens, tenere possit Vicarium diocesenum, dummodo non præbeat occasionem querelarum, idque multis de causis: quod Episcopus extraneum idoneum reperire nequirit, quod Vicarius externus tam citò non possit accedere, propter fructuum tenuitatem. Propter aeris

intem-

inemperiam : propter notitiam bonarum qualita-
rum talis Vicarii dicecesani. Quòd sit eximius in
regimine, uti constant hæc ex declarationibus ejus-
dem S. Congregat. congestis per Nicolium in suis
fisc. v. *Vicarius generalis*. num. 36. De cetero addit
idem Pignat. n. 3. dicecesanos non tantum non posse
constitui Vicarios, sed & constitutos removendos, ne
fortè amicitia, propinquitate, gratia metu adducti jus
interdum aliquo modo violent, minusque libere di-
cant, ut proinde his rationibus motus S. Carolus
Borromæus Vicarium externum adhibuerit teste
Carolo à Basilica S. Petri in ejus vita. l. 7. c. 36. & Ho-
mobon. de stat. hum. vit. c. 7. Quin etiam asserit Pi-
gnat. id esse de jure; quia Officium Vicariatus præ-
terfert jurisdictionem, quam in propria patria exer-
cere non permittitur l. ult. c. de crim. sacrileg. & l. 3.
de divers. off. aliisque congestis per Menoch. l. 5. præ-
sumpt. 12. n. 18.

2. Neque his obstat, quòd prædecessores Episco-
pi retinuerint Vicarios dicecesanos seu originarios;
quia, ut inquit Pignat. l. c. n. 4. in fine, non est ex-
emplis judicandum, præsertim quando non concu-
rit eadem ratio; dum potuit in eis eorum Vicariis
concurrere aliqua causa ex supra relatis habendi Vi-
carium originarium.

*Questio 48. Quæ scientia requiratur in Vi-
cario Episcopi?*

1. **R**espondeo primò: Non debet esse illiteratus.
Sbroz. l. 1. q. 36. n. 3. Pax Jord. l. c. n. 114.
Siquidem imperiti & illiterati Judices esse non pos-
sunt; & munus judicandi scientiâ deftitus non est
credendum. Sbroz. Pax Jord. locis cit. & apud illos
Bald. in l. ult. q. 16. c. de hered. institut. & plures alii,
quos cumulat Menoch. conf. 110. num. 241. vol. 1. & in
specie de Vicario Rebuff. Sed debet esse instructus
scientiâ, quæ ad hoc ejus munus est necessaria. Con-
cilium enim Trident. Sess. 24. cap. 12. disponit & ait:
ad quasunque dignitates, quibus subest cura animarum,
nullus admitti debet, nisi illâ doctrinâ commendetur ido-
neus, quæ ad suum munus exequendum est necessaria: Sed
Vicariatus est dignitas, cui subest cura animarum, ut
dictum supra: unde, ut inquit Azor. p. 2. l. 3. c. 43. q.
12. Debet esse rerum & causarum forensium peri-
tus. Et in specie, cum causæ matrimoniales tra-
ctandæ sint per Judices, qui non ignorant statuta Ca-
nonum, juxta c. fin. de consang. & affinit. & ibi Abb.
Sed Vicario Episcopi competit cognitio causarum
matrimonialium. Sbroz. à n. 5. citans c. penult. de re-
sit. in integ. Bertach. tr. de jurisdic. Episc. l. 4. p. 7.
tit. de Vicar. Episc. num. 14. & pro ut dicitur à nobis
infra: ergo. Quare licet dicat Laym. in c. cum in
synctis. de elect. in 6. quòd, si accidat, ut ex duobus
tanquam præ aliis omnibus idoneis ad Prælaturam
promovendus sit, quorum unus purè Theologus
Juris Canonici peritiam vix ullam seu exiguam ha-
bens, alter sit purè canonista, in Theologia vix quic-
quam versatus, præferri haud dubie debeat Theo-
logus; quia cognitio veritatis fidei magis necessa-
ria est, quippe fundamentum Ecclesiasticæ
gubernationis ac disciplinæ: subjungit tamen:
sed, si fieri possit, quærendi ac promovendi
sunt tales ad Vicariatus & similes dignita-
tes, qui in utroque studio versati & exerci-
tati sint.

2. Videtur tamen doctrinam hanc de scientia
Vicarii limitare aliquantum Sbroz. dum cit. q. 36.
P. Leuen. Vicarius Episc.

num. 13. ait, posse quandoque imperitos (me-
lius dixisset minus peritos:) esse Judices & Re-
ctores civitatum, dum assumunt Assesores do-
ctos, quos consulere possunt. Pro quo citat Ja-
sonem scilicet in l. penult. de judic. & Felin. (qui
loquitur de Judice spiritali:) in c. suscitatus. de
rescript. num. 9. Et sic ait Sbroz. vidisse se in Epi-
scopatu Fanensi deputatum Vicarium Theologia
Professorem; qui Assesorem Doctorem Juris
Canonici consulebat. Tameñ Garcias p. 5. c. 7. n.
17. dicat teneri Episcopum idoneum & literatum
Vicarium constituere; qui per seipsum valeat Offi-
cium exercere, & graviter peccare Episcopos,
qui aliquando constituunt Vicarios Theologos,
seu aliàs ad officium ineptos, tenerique illos
ad restitutionem damnorum inde secutorum.

*Questio 49. An Vicarius Episcopi teneat
esse graduatus, & in qua facultate?*

1. **R**esp. ad primum: Eligendum esse in Vica-
rium, qui sit ad Doctoris aut Licentiatum in
Jure Canonico gradum promotus, absolute pronun-
ciat Azor. p. 2. l. 3. c. 43. q. 13. Eligendum,
qui sit Doctor in Jure Canonico aut Licentiatum,
aut aliàs, quantum fieri potest, idoneus, dicit Sbroz.
l. 1. q. 36. num. 12. Barbof. juris Eccles. l. 1. c. 15. n. 14.
Cardin. de Luca ad Trident. D. 31. num. 14. ait: ta-
meti nullibi cautum sit, quòd Vicarius (intellige
Episcopi) debeat esse Doctor; Tridentinum enim
Sess. 24. c. 16. requirens in Vicario Doctoratum aut
Licentiatum, loquitur tantum de Vicario Capituli,
nihilque quò ad hoc disponit Concilium aut S. Con-
gregatio. Pax Jord. l. c. num. 115. S. Congregatio
tamen Episcoporum, quando concursus haberetur,
demandare solet Episcopo, ut teneat Vicarium Do-
ctorem, Garc. l. c. num. 17. absolute ait: Vicarius
Episcopi non debet esse necessariò Doctor vel gra-
duatus. Sic quoque cum Sbroz. l. c. num. 13. inquit
Pax Jord. cit. num. 115. Quòd si Vicarius sibi assu-
mat Assesorem Doctorem, non erit necessarium,
quòd ipse sit Doctor, si loquamur de Vicario Epi-
scopi. Multoque proinde minus requiritur in Vi-
cario Foraneo, ut is sit Doctor aut Licentiatum. Pax
Jord. num. 116. ex Sbroz. loc. cit. num. 15. De cetero
qui veniant hic nomine Doctorum, vide apud Car-
din. de Luca l. c. num. 12. & dicenda infra de Vica-
rio Capituli quo ad hoc punctum. Sic quoque no-
mine Licentiatorum non veniunt hic alii, quàm qui
in publica universitate vel Collegio juxta regio-
num mores & stylum Licentiatum tanquam gradu
solenniter decorati sunt. Cardin. de Luca l. c. num.
13. Proinde, ut ibidem Cardin. de Luca, licet in Italia
(ubi iste Licentiatorum usus non est) qui aliquo
tempore studiis in aliqua Universitate vacarint,
atque ordinario cursu expleto ab aliquo Magistro
Licentiam reportent, & vulgo Licentiatum de facto
nuncupari solent, verè tamen tales non sunt, neque
decretum illud Tridentini illos complectitur.

2. Respondeo ad secundum: Si graduatus esse
debet Vicarius, debere esse Doctorem aut Licentia-
tum in Theologia, vel Jure Can. asserit Pirh. ad tit.
de off. Vicar. num. 31. Verùm Doctoratus in Theo-
logia in hoc proposito non habetur in consideratio-
ne, sed requiritur Doctoratus aut Licentiatum
in utroque jure, vel saltem in Jure Canonico, specta-
to nimirum fine vel effectu; eò quòd, cum Vica-
rius deputetur ad justitiam administrandam, atque ad